

HØRINGSNOTAT VEDRØRENDE UDKAST TIL FORSLAG TIL LOV OM ÆNDRING AF LATTERGAS- LOVEN OG LOV OM PRODUKTER OG MARKEDSOVERVÅGNING (NYE KONTROLBESTEMMELSER OM PÅBUD OM FJERNELSE AF INDHOLD PÅ SOCIALE MEDIER, BLOKERING AF ONLINEGRÆNSEFLADER OG ANVENDELSE AF FIKTIVE PROFILER)

12. marts 2025

1. Indledning

Formålet med lovforslaget er at bidrage til, at det skal være trygt og sikkert at være forbruger i Danmark, samt at virksomheder skal have fair og lige konkurrencevilkår. Derfor skal kontrolmyndighederne have de nødvendige redskaber til effektivt at kunne føre kontrol, også på de sociale medier.

Lovforslaget består af kontrolelementer, der skal styrke og sikre lovmedholdelighed på sociale medier i lattergasloven og produktloven. Der lægges bl.a. op til at indføre mulighed for, at kontrolmyndigheden kan anvende fiktive profiler på kommunikationsplatforme og indføre tilsvarende kontrolbestemmelser over for onlinegrænseflader i lattergasloven, som findes i lov om tobaksvarer m.v. og lov om elektroniske cigaretter m.v.

Lovforslaget har været i offentlig høring fra 12. december 2024 til 14. januar 2025 hos i alt 24 myndigheder, organisationer, foreninger m.v. Lovforslaget har i samme periode været offentliggjort på høringsportalen.dk.

Der er modtaget høringssvar fra otte af de hørte myndigheder, organisationer, foreninger m.v. Heraf har tre haft konkrete bemærkninger til udkastet til lovforslaget.

De generelle bemærkninger gennemgås og kommenteres nedenfor i afsnit 2. De konkrete bemærkninger gennemgås og kommenteres i afsnit 3. I forhold til det udkast til lovforslag, der har været i offentlig høring, indeholder det fremsatte lovforslag redaktionelle ændringer og præciseringer i lovteksten og bemærkningerne.

2. Generelle bemærkninger

Høringen viser, at lovforslaget overordnet er positivt modtaget, og at der er opbakning til intentionerne om dels at skabe rammerne for at styrke kontrolmyndighedernes redskaber til effektivt at kunne føre kontrol på sociale medier fsva. lattergasloven og produktloven, dels at sikre lovmedholdelighed fsva. muligheden for påbud til kommunikationsplatforme.

Forbrugerrådet TÆNK og Danske Advokater er generelt positive over for de foreslåede kontrolbestemmelser i både lattergasloven og produktloven.

Kommentar

Det er afgørende for at føre en effektiv kontrol målrettet de erhvervsdrivende eller personer, der ikke vil overholde reglerne, at kontrolmyndighederne er til stede der, hvor produkter sælges eller lattergas markedsføres til forbrugerne.

Med onlinehandel i stigende vækst, særligt også handel på sociale medier, skal det sikres, at kontrolmyndighederne også har de nødvendige beføjelser til at føre en effektiv kontrol disse steder.

Lovforslaget skal derfor medvirke til at styrke kontrollen af de ulovlige produkter, der sælges, og den lattergas, der ulovligt markedsføres til forbrugere, online.

3. Bemærkninger til konkrete emner

Kommenteringen af høringssvarene er sket med udgangspunkt i følgende opdeling:

- 3.1. Blokering ved gentagelsestilfælde
- 3.2. Ressourcetræk ved blokeringsager efter lattergasloven
- 3.3. Central placering af indgribende kontrolhjælp

3.1. Blokering ved gentagelsestilfælde

Forbrugerrådet TÆNK ser gerne, at der bliver strammet op for sanktioner i forhold til gentagelsestilfælde og bemærker, at erfaringen fra online markedspladser viser, at ulovligt indhold ofte dukker op igen efter onlinegrænsefladen har fjernet indholdet. De ønsker, at loven giver mulighed for, at onlinegrænsefladen kan sanktioneres yderligere ved gentagelsestilfælde.

Kommentar

Med lovforslaget foreslås det, at der i lattergasloven indføres en blokeringsbestemmelse, der gør det muligt at blokere en onlinegrænseflade, der ikke efterkommer et påbud om at fjerne ulovlig markedsføring af lattergas fra grænsefladen. Sikkerhedsstyrelsen kan således indbringe en begæring om blokering af onlinegrænsefladen allerede, hvis styrelsens første påbud ikke efterleves.

Lignende bestemmelse findes allerede i flere andre lovgivninger, f.eks. i produktloven, lov om tobaksvarer m.v. og lov om elektroniske cigaretter m.v.

I produktloven er en blokeringsbestemmelse med muligheden for, at der kan ske blokering af en onlinegrænseflade ved gentagelsestilfælde, dvs. hvis der i tre eller flere tilfælde inden for 2 år konstateres tilgængeliggørelse af produkter, der udgør en alvorlig risiko.

Da en onlinegrænseflade allerede vil kunne blokeres, hvis første påbud udstedt i hht. lattergasloven ikke efterleves, vurderer Erhvervsministeriet ikke, at der er behov for, at der i den foreslåede blokeringsbestemmelse i lattergasloven reguleres om gentagelsestilfælde, som det eksempelvis følger af produktloven. Det bemærkes endvidere, at erfaringen fra Sikkerhedsstyrelsens hidtidige kontrol på området, viser, at onlinegrænsefladerne i høj grad fjerner ulovlig markedsføring af lattergas efter henvendelse fra Sikkerhedsstyrelsen.

Det er på den baggrund Erhvervsministeriets opfattelse, at den foreslåede blokeringsbestemmelse i lattergasloven er den mest hensigtsmæssige tilgang til at få fjernet ulovlig markedsføring af lattergas fra onlinegrænseflade – særligt henset til, at den alene forventes nødvendig at anvende i et begrænset omfang.

3.2. Ressourcetræk ved blokeringsager efter lattergasloven

Den Danske Dommerforening er opmærksom på, at der i lattergasloven indføres en ordning, hvorefter domstolene på begæring fra kontrolmyndigheden kan træffe afgørelse om blokering af onlinegrænseflader. De bemærker, at der i lovforslag ikke er givet oplysninger om forventede antal sager eller ressourcer i den henseende. De påpeger vigtigheden af, at domstolene tilføres de fornødne midler ved lovændringer, som kan medføre merudgifter til domstolene.

Kommentar

Erhvervsministeriet er opmærksom på, at ændringer i lovgivning, der kan føre til merudgifter hos domstolene, klart skal angives i lovforslaget.

Det er ikke forventningen, at den foreslåede blokeringsbestemmelse i lattergasloven vil føre til et stort antal sager ved domstolene. Sikkerhedsstyrelsens hidtidige kontrol på området viser, at onlinegrænseflader i høj grad fjerner ulovligt indhold fra deres platforme, når Sikkerhedsstyrelsen henvender sig herom. Der vurderes derfor kun at være et begrænset antal sager, hvori det kan være nødvendigt for Sikkerhedsstyrelsen at udstede et påbud til en onlinegrænseflade om at fjerne indhold, der indeholder ulovlig markedsføring af lattergas.

Generelt er det Sikkerhedsstyrelsens erfaring, at virksomheder indretter sig efter de påbud, som styrelsen udsteder. Idet den foreslåede blokeringsbestemmelse alene kan anvendes i de tilfælde, hvor et påbud ikke efterkommes, vurderes det kun at være et meget lille antal af sager, der vil blive indbragt for domstolene.

Det begrænsede antal af forventede sager vurderes ikke at medføre en merudgift for domstolene. Dette vil blive præciseret i lovbemærkningerne.

3. Central placering af indgribende kontrolhjemler

Danske Advokater anser det for hensigtsmæssigt og proportionalt at anvende fiktive profiler til kontrol i de i lovforslaget givne tilfælde. De bemærker, at der flere steder i lovgivning ses at være hjemmel til kontrol med fiktive profiler og kontrolkøbere og henviser bl.a. til lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år.

Danske Advokater bemærker, at der med pletvis og spredt regulering vil være risiko for, at både regulering og praksis udvikler sig forskellige fra området til område, da det vil blive den enkelte ressortminister, som har ansvaret for udmøntningen på sit område. Det vurderer de er uhensigtsmæssigt.

Henset til den indgribende karakter og for at sikre og styrke retssikkerheden, anbefaler Danske Advokater, at hjemlen til indgreb af denne karakter placeres centralt, så reguleringen vil ske fra ét ministerium, f.eks. Justitsministeriet.

Kommentar

Med forslaget skal det sikres, at kontrolmyndighederne har de nødvendige beføjelser til at foretage en effektiv kontrol de steder, hvor salg af produkter eller markedsføring af lattergas finder sted. Uanset om kontrollen foregår i fysiske eller online butikker eller på sociale medier, skal der kunne sættes effektivt ind over for de, der ikke vil overholde reglerne.

Bestemmelserne om anvendelse af fiktive profiler på kommunikationsplatforme er inspireret af de bestemmelser, der også er blevet en del af lov om tobaksvarer m.v. og lov om elektroniske cigaretter m.v.

Det er Erhvervsministeriets opfattelse, at udmøntningen af bestemmelserne i høj grad vil blive administreret efter den samme praksis.

4. Oversigt over hørte organisationer, myndigheder m.v.

- Advokatrådet
- Advokatsamfundet
- Børns Vilkår
- DANAK
- Danmarks Restauranter og Caf er
- Dansk Erhverv
- Dansk Industri
- Danske Advokater
- Danske Erhvervsskoler og Gymnasier
- De Samvirkende Købmænd
- Den Danske Dommerforening
- Digitaliseringsstyrelsen
- Erhvervsstyrelsen
- Forbrugerombudsmanden
- Forbrugerrådet TÆNK
- Foreningen for Dansk Internethandel
- Giftlinjen
- HORESTA
- Indenrigs- og Sundhedsministeriet
- Justitsministeriet
- Rigsadvokaten
- Rigspolitiet
- Sundhedsstyrelsen
- 3F

Følgende organisationer, myndigheder m.v. har haft bemærkninger til lovforslaget:

- Danske Advokater
- Den Danske Dommerforening
- Forbrugerrådet TÆNK